

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

Digital Transformation Leadership of School Administrators Under Samutprakarn

Primary Educational Service Area Office 2

พิมลชญา ก้อนแก้ว¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศีกฤติ์ ศิลาลาย²

Pimonchaya Konkaew¹ Asst. Prof. Dr.Khukrit Silalaiy²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งและวิทยฐานะ กลุ่มตัวอย่างคือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ จำนวน 306 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งและวิทยฐานะ โดยภาพรวมรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล ยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษา

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²Master of Education Program in Educational Administration Ramkhamhaeng University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²Course teacher in Master of Education Program in Educational Administration Ramkhamhaeng University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: พิมลชญา ก้อนแก้ว, อีเมล: pimonchaya.koyjai.bell@gmail.com

รับเมื่อ 11 มกราคม 2567 แก้ไข 22 กุมภาพันธ์ 2567 ตอรับ 23 กุมภาพันธ์ 2567

ABSTRACT

The objectives of this study were to study Digital transformation leadership of school administrators under Samutprakan Primary Educational Service Area Office 2 and comparing the Digital transformation leadership of school administrators under Samutprakan Primary Educational Service Area Office 2 when classified by educational qualifications, working experience and position and academic status of 306 teachers under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 2. Statistics used in data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t – test, one – way ANOVA and comparative analysis using Scheffe's method.

The research results are as follows:

1. Digital transformation leadership of school administrators under Samutprakan Primary Educational Service Area Office 2, overall and each aspect is at the high level.
2. Digital transformation leadership of school administrators according to the teacher's opinion classified by educational level overall, each aspect is different, statistically significant at the .05 and when classified by work experience, position and academic status each aspect is different as statistically significant at the .05.

Keywords: Transformational leadership, Digital transformation leadership, Digital Era, School Administrators

บทคัดย่อ

โลกในปัจจุบันกำลังเดินไปข้างหน้าอย่างรวดเร็วพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงหลากหลายมิติ จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลต่อการพัฒนาทั้งเชิงบวกและก่อให้เกิดความไม่แน่นอนของโลกไปพร้อมกัน สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบทั่วโลกอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือแม้กระทั่งการดำรงชีวิตให้ประเทศต่าง ๆ ตระหนักถึงความเปราะบางของตนเอง และความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกระทบต่อการดำรงชีวิต เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ วิกฤติทางเศรษฐกิจ รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงในด้านเทคโนโลยีที่ไม่สมดุลกัน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจึงเป็นบททดสอบความสามารถในการรับมือและการปรับตัวของประเทศต่าง ๆ ทั้งยังส่งผลให้เกิดการยกระดับการแข่งขันมากขึ้น ทำให้ผู้คนเริ่มหันมาหาความมั่นคงของตน เพื่อสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของตนเอง ส่งผลให้หลายประเทศคำนึงถึงสิ่งที่ต้องปรับเปลี่ยน วิธีการทำงาน การเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยนำการเชื่อมโยงกับเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อการพัฒนาคนในสังคมให้พร้อมเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561, หน้า 120)

เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นส่วนหนึ่งในการทำงาน ช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาสังคม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต และการศึกษา เทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการเตรียมรับสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ทั้งใน ด้านธุรกิจ สังคม ประเทศชาติ (อรรธนา ปะภาวเต, 2564, หน้า 198) จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อ ด้านการพัฒนาคนด้าน การศึกษา ทั้งด้านการบริหารงาน กระบวนการจัด การเรียนรู้ รวมถึงผู้เรียนทุกระดับได้รับผลกระทบทางการเรียนรู้ การดำรงชีวิตและด้านสุขภาพจิต ทำให้ต้องปรับกระบวนการเรียนรู้และการบริหารจัดการ เพื่อช่วยรับมือกับอุปสรรคที่เกิดขึ้น (ปิยวรรณ วิเศษสุวรรณภูมิ, 2566, หน้า 2) การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ จะช่วยลดข้อจำกัดด้านการจัดการ การเรียนรู้ และเกิดประโยชน์ต่อองค์กร สามารถทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ และเป็นการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคใหม่

สถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ สถานศึกษามีส่วนสำคัญที่จะช่วยสร้างคนดีมีคุณภาพให้กับสังคมและประเทศชาติ ปัจจัยเหล่านี้เริ่มต้นจากสถานศึกษา หากสถานศึกษามีการบริหารจัดการที่ดีเป็นระเบียบแบบแผน มีการทำงานอย่างเป็นโครงสร้างที่ชัดเจน จะส่งผลต่อการพัฒนาประชากรในประเทศได้เป็นอย่างมาก และสิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้เลยในระบบการจัดการสถานศึกษาก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษา (แสงดาว คณานับ, 2566, หน้า 1,037) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการบริหารสถานศึกษา การให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีดิจิทัล จะช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ (Polly, 2010, p. 396) ทำให้ประเทศเกิดความเท่าทันกับสภาพปัจจุบันภายใต้การแข่งขันในสังคมโลกกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ผู้นำจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำ สามารถนำกระบวนการและเทคนิคต่าง ๆ เข้ามาใช้บริหารงาน อีกทั้งต้องเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจ รวมถึงโน้มน้าวใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานและให้อิสระในการเสนอความคิดเห็น ให้องค์กรประสบความสำเร็จ

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล มีความสำคัญในการบริหารงานในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่ไม่หยุดนิ่ง ผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ความสามารถ ทั้งด้านการเป็นผู้นำการบริหารจัดการ และด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา และตระหนักถึง การใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง ทันสมัย เข้าถึงได้ง่าย สะดวก ประหยัด อยู่บนพื้นฐานการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และสร้างมูลค่ามากที่สุด ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นทักษะที่ผู้บริหารควรมี และเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการทำงาน ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องกำหนดกลยุทธ์และนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมมาปรับใช้ตามวิสัยทัศน์ และบริบทของสถานศึกษา (ทินกร บัวชู, 2563, หน้า 285) ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารในยุคโลกาภิวัตน์ ต้องมีภาวะผู้นำที่สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงเหมาะสมกับยุคปัจจุบัน มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้รับการยอมรับในการพัฒนาภาวะผู้นำ คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของเบสส์และอวอลิโอ (Bass and Avolio, 1994, p. 113) ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ได้แก่ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นการใช้ปัญญา และ 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารงานในสถานศึกษาทำให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันและยังเป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงในอนาคตทำให้เกิดประโยชน์และนำมาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน ปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันและพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีทักษะ และเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคตต่อไปอาชีพ

คำถามการวิจัย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 อยู่ในระดับใด
2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งและวิทยฐานะแตกต่างกันหรือไม่

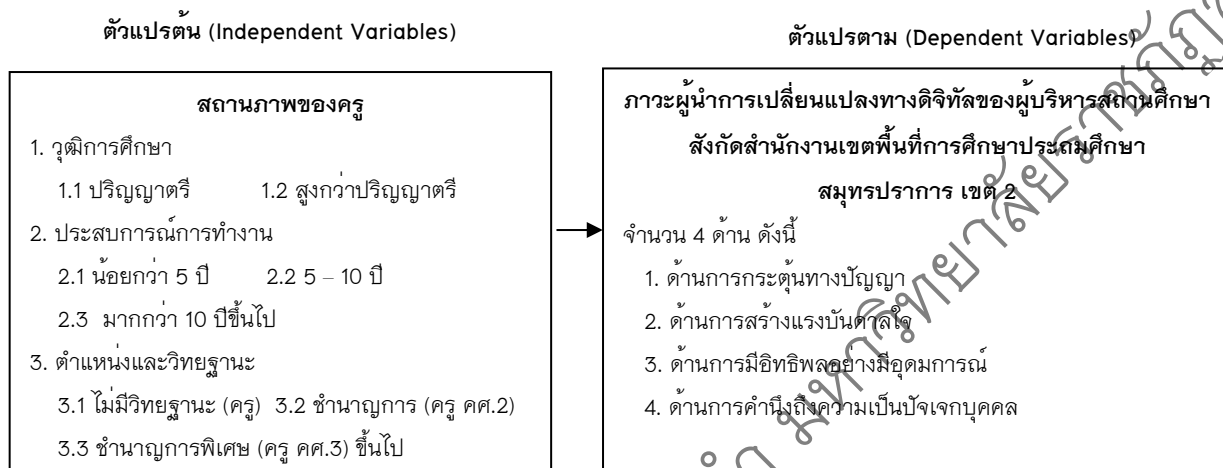
ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งและวิทยฐานะ

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสังเคราะห์องค์ประกอบของตัวแปร 4 ด้าน ตามกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 71 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 1,580 คน โดยแบ่งกลุ่มโรงเรียนออกเป็น 5 กลุ่มย่อย เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

2. ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยแบ่งกลุ่มโรงเรียนออกเป็น 5 กลุ่มย่อย จำนวน 306 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของ Cohen (Cohen, Manion & Morrison, 2011, p. 147) และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยและแนวคิดที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามกรอบแนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของ เบส และอโวลิโอ (Bass & Avolio, 1994, p. 113) มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งและวิทยฐานะ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นครู โดยสอบถามตามคุณลักษณะของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาของ เบส และอโวลิโอ (Bass and Avolio, 1994, p. 19) 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล จำนวน 32 ข้อ ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบสอบถามที่ได้จากงานวิจัยโดยลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแนบแบบสอบถาม จำนวน 306 ฉบับ กับกลุ่มตัวอย่างภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
3. ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามจากครูผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 306 ฉบับ เพื่อดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานตำแหน่งและวิทยฐานะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบค่าที (t - test) และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งและวิทยฐานะใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance: ANOVA) หากพบ ความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบเป็นค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นครูต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นครูต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.02	0.77	มาก
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	3.99	0.78	มาก
3. ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา	3.99	0.77	มาก
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.99	0.76	มาก
รวม	4.00	0.74	มาก

จากตาราง 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษา

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.10	0.65	3.92	0.86	1.91	0.56
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.09	0.67	3.86	0.89	2.45	0.15
3. ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา	4.10	0.67	3.84	0.87	2.83*	0.05
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.11	0.65	3.83	0.86	3.08*	0.02
รวม	4.10	0.61	3.86	0.85	2.68*	0.00

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา
โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน คือ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
ส่วนด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และด้านการสร้างแรงบันดาลใจไม่ต่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล	ประสบการณ์การทำงาน			F	Sig.
	น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี		
	$\bar{x}$	$\bar{x}$	$\bar{x}$		
1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.19	4.07	3.81	6.587*	0.002
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.16	4.01	3.80	5.472*	0.005
3. ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา	4.17	3.99	3.80	5.849*	0.003
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.15	4.04	3.79	5.811*	0.003
รวม	4.17	4.02	3.80	6.460*	0.002

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งและวิทยฐานะ โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล	ตำแหน่งและวิทยฐานะ			F	Sig.
	ไม่มีวิทยฐานะ	ชำนาญการ	ชำนาญการพิเศษ		
	(ครู)	(ครู คศ.2)	(ครู คศ.3) ขึ้นไป		
	$\bar{x}$	$\bar{x}$	$\bar{x}$		
1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.19	4.01	3.77	8.687*	0.000
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.20	3.91	3.75	10.321*	0.000
3. ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา	4.20	3.89	3.75	10.743*	0.000
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.20	3.93	3.75	10.266	0.000
รวม	4.20	3.94	3.75	10.908*	0.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งและวิทยฐานะ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นครุต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเห็นถึงความสำคัญในด้านการบริหารจัดการ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกตลอดเวลา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความรู้ความสามารถ มีภาวะผู้นำช่วยผลักดันองค์กรให้ประสบผลสำเร็จ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการโน้มน้าว และชี้แนะให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในองค์กรนำพาองค์กรให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ สามารถคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถจัดการกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจตนเองและบุคลากรภายในองค์กร รวมไปถึงต้องมีบุคลิกภาพที่ดีน่าเคารพนับถืออีกด้วย จึงส่งผลให้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครุอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ปญญิดา จันทรแก้ว (2564, หน้า 3) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งและวิทยฐานะ อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครุ มีความคิดเห็นต่อครุที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ในด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่วนด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และด้านการสร้างแรงบันดาลใจไม่ต่างกัน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีมุมมองการทำงานที่มากกว่า ระดับการศึกษาปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับ ชีรศักดิ์ สารสมศรี (2564, หน้า 348) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2.2 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครุ มีความคิดเห็นต่อครุที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันทุกด้าน เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครุในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ที่มีประสบการณ์การทำงานที่ยาวนานกว่า ได้พบเจอผู้บริหารที่หลากหลายรูปแบบ จึงทำให้มีทัศนคติ มุมมอง หลักการและเหตุผลสูงกว่า ครุที่มีประสบการณ์การทำงานที่น้อยกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ พนิดา อินทรเหมือน (2565, หน้า 97) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า

ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน

2.3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู มีความคิดเห็นต่อครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีตำแหน่งและวิทยฐานะที่ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันทุกด้าน เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ที่มีตำแหน่งและวิทยฐานะที่มากกว่า จึงมีประสบการณ์และมุมมองที่หลากหลายกว่า ครูที่มีตำแหน่งและวิทยฐานะที่น้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ กฤติกา วงศ์ใหญ่ (2560, หน้า 87) ได้ศึกษา คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ พบว่าครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการมีทัศนะต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการกระตุ้นการใช้ปัญญาแตกต่างจากครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษหรือสูงกว่า

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาในเรื่อง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาร่วมกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ และถ่ายทอดวิสัยทัศน์ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อนำมาใช้พัฒนาสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นผู้บริหารจึงควรนำเทคโนโลยีมาใช้อสื่อสาร และถ่ายทอดให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดกระบวนการ วางแผน พิจารณา กำหนดวิสัยทัศน์ และประพาดิตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีพัฒนาให้เป็นวิสัยทัศน์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และเกิดประโยชน์ต่อองค์กรมากที่สุด

1.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาในเรื่อง การสร้างความภูมิใจที่ครูและบุคลากรใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงสร้างแรงจูงใจทำให้เกิดแรงบันดาลใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ดังนั้นผู้บริหารจึงควรสร้างความเข้าใจและยอมรับ เห็นความสำคัญของบุคลากรในองค์กร ส่งเสริมและสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรเกิดทัศนคติที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

1.3 ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาในเรื่อง การส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคลากรหาแนวทางการแก้ปัญหาด้านเทคโนโลยีที่หลากหลาย สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้และตัดสินใจ และหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนั้นผู้บริหารจึงควรส่งเสริมและสนับสนุนในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน จัดเทคโนโลยีให้เอื้อกับทั้งบุคลากร เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร เปิดโอกาสให้บุคลากรแบ่งปันประสบการณ์ เพิ่มความสามารถในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจที่หลากหลาย ทำให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาในเรื่อง การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดทักษะความรู้ด้านดิจิทัล เปิดโอกาสบุคลากรใช้ความสามารถในด้านดิจิทัล ดังนั้นผู้บริหารจึงควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กร สามารถหาความรู้ในด้านดิจิทัล สามารถนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงานและการทำงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของตนเอง ให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพกับโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อจะได้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู มีความแตกต่างกันหรือไม่

2.2 ควรศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมของสถานศึกษา เพื่อให้ได้องค์ความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาในอนาคต

2.3 ควรศึกษาภาวะผู้นำด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู เพื่อมาใช้เป็นแนวทางการบริหารสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กฤติกา วงศ์ใหญ่. (2560). *คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ*.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ทินกร บัวชู. (2563). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา*. วารสารครุศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 13(2), 285 – 294.
- ธีรศักดิ์ สารสมศรี. (2564). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญญา จันทรแก้ว. (2564). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นราธิวาส เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ปิยวรรณ วิเศษสุวรรณภูมิ. (2566). กรอบความคิดแบบเติบโต: ทักษะที่จำเป็นแห่งโลกยุคพลิกผัน (Growth Mindset: An Essential Skill of VUCA World). *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์*, 51(1), 2 – 12.
- พนิดา อินทรเหมือน. (2565). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สุกัญญา แซ่มะขอย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แสงดาว คณานับ. (2566). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี*. *วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 8(2), 1,035 – 1,040.
- อรรธญา ประจักษ์เต. (2564). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2*. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 6(4), 191 – 200.
- Bass, B.M. and Avolio, B. (1994). *Improving organization effectiveness through transformation leadership*. Thousand Oaks: SAGE. 113 – 122.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2011). *Research Methods in Education (7th Ed.)*. New York: Routledge Taylor & Francis Group.
- Polly, D. (2010). *Preparing teachers to integrate technology effectively: The case of higher-order thinking skills (HOTS)*. Chapter to appear in S. D'Augustono (Ed.)